

OD ISTOG PISCA

DNEVNIK JEDNOG ČAROBNJAKA

ALHEMIČAR

BRIDA

ANĐEO ČUVAR

NA OBALI REKE PJEDRE SEDELA SAM I PLAKALA

VERONIKA JE ODLUČILA DA UMRE

ĐAVO I GOSPOĐICA PRIM

JEDANAEST MINUTA

PRIRUČNIK ZA RATNIKA SVETLOSTI

ZAHIR

VEŠTICA IZ PORTOBELA

POBEDNIK JE SAM

ALEF

RUKOPIS OTKRIVEN U AKRI

PRELJUBA

PAULO
KOELJO

Peta gora

Prevod s portugalskog
Jasmina Nešković

■ Laguna ■

Naslov originala

Paulo Coelho

O MONTE CINCO

Copyright © 1996 by Paulo Coelho

This edition was published by arrangements with Sant
Jordi Asociados Agencia Literaria
S.L.U. Barcelona, Spain. All Rights Reserved

[http:// paulocoelhoblog.com/](http://paulocoelhoblog.com/)

Translation copyright @ 2015, LAGUNA

Za A. M., ratnika svetlosti

Reče pak: Zaista vam kažem da nijedan prorok nije priznat u postojbini svojoj.

A uistinu vam kažem: Mnoge udovice bijahu u Izrailju u vrijeme Ilijino kad se nebo zatvori za tri godine i šest mjeseci, i bi velika glad po svoj zemlji.

I nijednoj od njih ne bi poslan Ilija do u Sareptu Sidonsku ženi udovici.

Jevanđelje po Luki, 4: 24–26

Piščeva napomena

U mojoj knjizi *Alhemičar* glavna teza je sadržana u rečenici koju je kralj Melkisedek izgovorio pastiru Santjagu: „Kad nešto želiš, čitava se Vaseljena zaveri da ostvariš tu svoju želju.“

Potpuno verujem u to. Međutim, poduhvat življenja vlastite sudbine podrazumeva čitav niz etapa koje znatno nadmašuju našu moć poimanja, a cilj im je da nas neprestano navode na put naše Lične Legende – ili da nam omoguće da naučimo lekcije neophodne za ispunjenje naše sopstvene sudbine. Čini mi se da ovo što kažem mogu bolje da potkrepim ako navedem jednu epizodu iz svog života.

Dvanaestog avgusta hiljadu devetsto sedamdeset devete otišao sam na počinak s jednom jedinom izvesnošću: kao tridesetogodišnjak uspeo sam da dostignem vrhunac svoje karijere producenta ploča. Radio sam kao umetnički direktor CBS-a u Brazilu kad su me pozvali u SAD na razgovor s vlasnicima diskografske kuće. Bio sam ubeđen da će mi oni pružiti sve mogućnosti za ostvarenje svega onog što

sam želeo da postignem u ovoj oblasti. Naravno, moj veliki san – da postanem pisac – bio je ostavljen po strani, ali zar je to bilo važno? Na kraju krajeva, stvarni život bio je posve drugačiji nego što sam ja zamišljao; u Brazilu nije bilo prostora da se živi od književnosti.

Te noći sam doneo odluku i napustio svoj san: trebalo je da se priviknem na okolnosti i iskoristim priliku koja mi se nudi. Ako se moje srce usprotivi, moći ću uvek da ga zavaram pišući reči za muziku kad god to poželim i – s vremena na vreme – saradujući u nekim novinama. Uostalom, bio sam ubeđen da je moj život krenuo drugačijim tokom, ali ništa manje uzbudljivim: očekivala me je blistava budućnost u multinacionalnoj muzičkoj kompaniji.

Kad sam se probudio, predsednik mi se javio telefonom: bio sam otpušten, bez dodatnih objašnjenja. Iako sam naredne dve godine kucao na različita vrata, nisam uspeo da se zaposlim u toj struci.

Kad sam završio pisanje *Pete Gore*, setio sam se tog događaja – i drugih znakova neminovnosti na koje sam nailazio u životu. Kad god mi se činilo da suvereno vladam situacijom, uvek bi se nešto desilo i bacalo me na dno. Pitao sam se: zašto? Nisam li ja osuđen da uvek stignem nadomak ostvarenja, ali da nikad ne prekoračim liniju cilja? Možda je Bog toliko okrutan da mi dopušta da vidim palme na obzorju samo zato da bi me umorio žeđu usred pustinje?

Dugo mi je trebalo da shvatim da to nije baš tako. Postoje stvari koje se smeštaju u naš život da bi nas vratile na pravi put naše Lične Legende. Druge iskrsavaju zato da bismo mogli da primenimo usvojena znanja. I naposletku, neke se javljaju zato da bi nas nečemu naučile.

U svojoj knjizi *Hodočašće* pokušao sam da pokažem kako te pouke ne moraju biti povezane s bolom i patnjom; dovoljni su disciplina i budnost. Iako je to shvatanje postalo značajna blagodet u mom životu, nisam uspevaao da razumem pojedine teške trenutke kroz koje sam prošao, bez obzira na svu disciplinu i budnost.

Jedan od takvih primera jeste i slučaj koji sam maločas naveo; bio sam dobar stručnjak, trudio sam se svim silama da pružim najbolje od sebe, i imao sam ideje koje i dan-danas smatram prihvatljivim. Ali se desilo ono što je bilo neminovno, i to upravo u trenutku kad sam osećao najviše samopouzdanja i poverenja. Mislim da nisam usamljen u tom iskustvu; neminovnost je već dotakla život svakog ljudskog stvorenja na kugli zemaljskoj. Neki su se oporavili, drugi su podlegli – ali svakog od nas već su okrznula krila tragedije.

Zbog čega? Da bih sebi odgovorio na to pitanje, pustio sam Iliju da me vodi kroz dane i noći grada Akbara.

Prolog

Početkom 870. godine pre Hrista jedna zemlja poznata kao Fenikija – koju su Izraelićani zvali Liban – obeležavala je gotovo tri stoleća mira. Njeni stanovnici mogli su biti ponosni na svoja postignuća; kako nisu bili vojno jaki, bili su prinuđeni da razviju jednu zavidnu veštinu pregovaranja, jedini način da obezbede opstanak u svetu izloženom neprestanim ratnim pustošenjima. Savez koji su sklopili oko hiljadite godine pre Hrista sa Solomonom iz Izrailja omogućio im je osavremenjivanje trgovačke flote i širenje trgovine. Od tog trenutka Fenikija je bila u neprekidnom usponu.

Njeni pomorci već su dospeli do tako udaljenih krajeva kao što su Španija i Atlantski okean, a postoje i teorije – još uvek nepotvrđene – da su ostavili pisane tragove na severoistoku i na jugu Brazila. Prevozili su staklo, kedrovinu, oružje, gvožđe, i slonovaču. Žitelji velikih gradova – kao što su bili Sidon, Tir i Biblos – poznavali su brojeve, astronomske proračune, proizvodnju vina i koristili, već

dvesta godina, jedan skup znakova za pisanje koji su Grci poznavali pod imenom alfabet.

Početakom 870. godine pre Hrista jedan ratni savet sastao se u dalekom mestu Ninivi. Tu je grupa asirskih vojskovođa odlučila da uputi svoje trupe da pokore narode smeštene duž obale na Sredozemnom moru. Fenikija je izabrana za prvu zemlju koja će biti napadnuta.

Početakom 870. godine pre Hrista dva čoveka – sakrivena u jednoj štali u Gileadi, u Izrailju – iščekivala su smrt koja ih je svakoga časa mogla zadesiti.

PRVI DEO

– Služio sam jednog Gospoda koji me sada ostavlja u šakama mojih neprijatelja – reče Ilija.

– Bog je Bog – odgovori Levit. – On nije kazao Mojsiju da li je dobar ili zao; rekao je jedino: *Ja jesam*. Dakle, On je sve što postoji pod suncem: grom koji razara kuću i ruka čovekova koja je obnavlja.

Razgovor je bio jedini način da se zavara strah; svakoga časa vojnici će otvoriti vrata štale u kojoj su se nalazili, otkriti njih dvojicu i ponuditi im jedini mogući izbor: da obožavaju Vala – feničanskog boga – ili da budu pogubljeni. Pretraživali su kuću po kuću preobraćajući ili pogubljujući proroke.

Možda će se Levit odreći vere i umaći smrti, ali Ilija nije imao izbora: sve se dogodilo njegovom krivicom i Jezavelja je po svaku cenu želela njegovu glavu.

– Anđeo Gospodnji me je primorao da odem i govorim sa carem Ahavom, i da ga upozorim da neće pasti kiša sve dok u Izrailju budu obožavali Vala – reče kao da moli za oprostaj što je poslušao ono što mu je anđeo govorio. – Ali Bog sporo radi; kad se budu osetile posledice suše, Jezavelja će već potamaniti sve one koji budu i dalje ostali verni Gospodu.

Levit ne reče ništa. Razmišljao je o tome da li treba da se prikloni Valu ili da umre u ime Gospodnje.

– Ko je Bog? – nastavi Ilija. – Da li to On drži mač vojnika koji pogubljuje one što nisu izdali veru naših patrijarha? Da li je On bio taj koji je postavio jednu tuđinsku princezu na presto naše zemlje, kako bi sve te nesreće mogle da zadese naše pokoljenje? Da li to Bog ubija vernike, nedužne, one koji slede Mojsijev zakon?

Levit je doneo odluku; radije će umreti. Tada je prsnuo u smeh jer ga pomisao na smrt više nije plašila. Okrenuvši se prema mladom proroku pored sebe pokušao je da ga umiri:

– Pitaj Boga lično, kad već sumnjaš u Njegove odluke – reče. – Ja sam već prihvatio svoju sudbinu.

– Gospod ne može želeti da budemo nemilosrdno pobijeni – navaljivao je Ilija.

– Bog sve može. Kad bi činio isključivo ono što nazivamo Dobrim, ne bismo mogli da ga zovemo Svemogućim; On bi vladao samo jednim delom Vaseljene, a postojao bi neko moćniji od Njega, koji bi nadzirao i procenjivao njegove postupke. U tom slučaju, ja bih obožavao tog nekog, moćnijeg.

– Ako On već sve može, zašto ne poštedi patnje one koji ga vole? Zašto nas ne spase, umesto što daje moć i slavu Svojim neprijateljima?

– Ne znam – odgovori Levit. – Ali neki razlog postoji, i nadam se da ću ga uskoro saznati.

– Ti nemaš odgovor na ovo pitanje.

– Nemam.

Obojica učutaše. Iliju je oblivao hladan znoj.

– Ti si prestrašen, ali ja sam već prihvatio svoju sudbinu – primeti Levit. – Izaći ću i okončati ovu agoniju. Kad god začujem neki krik napolju, patim zamišljajući kako će biti kad kucne moj čas. Otkako smo ovde zamandaljeni, umirao sam već stotinu puta, a mogao sam umreti samo jednom. Kad već treba da mi odrube glavu, neka to bude što pre.

Bio je u pravu. Ilija je slušao iste krike, i već je patio preko granice svoje izdržljivosti.

– Idem sa tobom. Umorila me je ova borba za još nekoliko sati života.

Ustao je i otvorio vrata štale puštajući da uđe sunce i otkrije dvojicu ljudi koji su se u njoj sakrili.

Levit ga uhvati za ruku i oni krenuše putem. Da se ovde-
-onde nije čuo poneki krik, reklo bi se da je to jedan običan dan u nekom gradu nalik na bilo koji drugi – sa suncem koje nije prejako pržilo i povetarcem koji je dopirao sa dalekog okeana stvarajući prijatnu svežinu, s prašnjavim ulicama i kućama sagrađenim od ilovače pomešane sa slamom.

– Duše su nam obuzete strahom od smrti, a dan je tako lep – reče Levit. – Vrlo često, u nekim drugim prilikama, kada sam bio pomiren sa Bogom i sa svetom, vrućina je bila nesnosna, pustinjski vetar nanosio je pesak u moje oči i nije mi dozvoljavao da vidim ni prst pred okom. Božji naum ne slaže se baš uvek s onim što mi jesmo ili osećamo, ali jemčim da On ima neki razlog za sve to.

– Divim se tvojoj veri.

Levit osmotri nebo, kao da želi malo da razmisli. Zatim se okrete ka Iliji:

– Nemoj da se diviš i nemoj toliko da veruješ: u pitanju je opklada koju sam sklopio sam sa sobom. Kladio sam se da Bog postoji.

– Ti si prorok – usprotivio se Ilija. – I ti čuješ glasove, i znaš da postoji jedan svet izvan ovog sveta.

– Možda je to plod moje uobrazilje.

– Već si video Božja znamenja – navaljivao je Ilija, koji je počeo da oseća nespokoјstvo zbog opaski svoga pratioca.

– Možda je to plod moje uobrazilje – ponovo je glasio odgovor. – Zapravo, jedina opipljiva stvar koju imam je moja opklada: rekao sam samom sebi da sve to potiče od Svevišnjeg.

Ulica je bila pusta. Zatvoreni u svojim kućama ljudi su čekali da Ahavovi vojnici obave zadatak koji im je dala tuđinska princeza: da pogube proroke iz Izrailja. Ilija je hodao pored Levita i imao je utisak da ga iza svakog od tih prozora i vrata neko posmatra – i okrivljuje za ono što se upravo događalo.

„Nisam tražio da budem prorok. Možda je sve to takođe bilo plod moje uobrazilje“, mislio je Ilija.

Ali posle onog što se desilo u stolarskoј radionici znao je da nije.

Još od detinjstva slušao je glasove i razgovarao s anđelima. Tada su ga njegovi roditelji naterali da se obrati jednom svešteniku iz Izrailja koji ga je – posle dugog ispitivanja – proglasio za nabija, proroka, „čoveka od duha“, onoga ko se „ushićuje Božjim glasom.“

Pošto je satima s njime razgovarao, sveštenik je rekao njegovim roditeljima da sve što taj mališan bude kazao treba shvatati ozbiljno.

Kad su izašli odande, roditelji su zahtevali od Ilije da nikad više nikome ne priča šta je video ili čuo; biti prorok značilo je imati veze sa vlašću, a to je uvek opasno.

Bilo kako bilo, nikad Ilija nije čuo ništa što bi moglo zanimati sveštenike ili kraljeve. Razgovarao je jedino sa svojim anđelom čuvarom i slušao savete koji su se ticali njegovog ličnog života; s vremena na vreme javljala su mu se priviđenja koja nije uspevao da shvati – daleki okeani, planine naseljene čudnovatim bićima, točkovi s krilima i očima. Kad bi se priviđenja raspršila, on bi – povinujući se svojim roditeljima – činio sve da ih što pre zaboravi.

To je bio razlog što su se glasovi i vizije sve više proređivali. Njegovi roditelji su bili zadovoljni i nisu više doticali tu temu. Kad je dovoljno stasao da bi mogao da izdržava samog sebe, pozajmili su mu novac da otvori malu stolarsku radionicu.

Na svakom koraku s poštovanjem je gledao u druge proke koji su koračali ulicama Gileade, u kožnim ogrtačima i sa pojasevima, govoreći da ih je Bog izabrao da povedu izabrani narod. Zaista, to nije bila njegova sudbina; nikada on ne bi mogao dospeti u stanje zanosa plešući ili bičujući sebe, što je bilo uobičajeno među onima koji se „ushićuju Božjim glasom“ – zato što se plašio bola. Nikada ne bi prošetao ulicama Gileade pokazujući s ponosom ožiljke od gvozdениh lanaca zadobijene u stanju zanosa – bio je isuviše stidljiv za tako nešto.

Ilija je sebe smatrao običnom osobom, koja se odevala kao i sve ostale i stavljala na muke jedino svoju dušu

– osećajući one iste strepnje i iskušenja kao i obični smrtnici. Kako je njegov posao u stolarskoj radionici napredovao, tako su glasovi sasvim utihnuli – jer odrasle i zaposlene osobe nemaju vremena za takve stvari. Roditelji su bili zadovoljni svojim sinom i život je proticao u miru i slozi.

Razgovor sa sveštenikom, koji je vodio još kao dete, postao je samo davna uspomena. Ilija nije mogao da veruje da Svemogući Bog ima potrebe da razgovara sa ljudima, da bi se Njegova naređenja ispunila; ono što mu se desilo u detinjstvu bila je puka izmišljotina jednog derana koji nije imao šta da radi. U Gileadi, njegovom rodnom gradu, postojale su izvesne osobe koje su ostali stanovnici smatrali ludim. Nisu uspevale ništa suvislo da kažu i bile su nesposobne da naprave razliku između glasa Gospodnjeg i buncanja izazvanih ludilom. Provodile su život na ulici predskazujući smak sveta i živeći od tuđe milostinje. Ali, bez obzira na sve, nijedan sveštenik nije ih smatrao onima koji „se ushićuju Božjim glasom“.

Ilija je na kraju zaključio da sveštenici nikad nisu sasvim ubeđeni u ono što govore. Oni koji se „ushićuju Božjim glasom“ bili su posledica stanja u jednoj zemlji koja je skrenula sa svog puta, gde su se braća zavadila međusobno i gde se svakoga časa smenjivala vlast. Između proroka i ludaka nije bilo razlike.

Kad je saznao da se njegov car oženio Jezaveljom, princezom sidonskom, nije tome pridavao naročiti značaj. Već su to isto radili i drugi carevi izrailjski, a rezultat je bio dugotrajni mir u toj oblasti, uz sve značajnije trgovinske

veze sa Libanom. Malo je Iliju zanimalo da li stanovništvo susedne zemlje veruje u bogove koji ne postoje ili se posvećuje neobičnim kultovima, kao što su obožavanje životinja i planina; samo neka su poštteni u trgovanju – to je bilo najvažnije.

Ilija je nastavio da kupuje kedrovinu koju su donosili i da im prodaje proizvode iz svoje stolarske radionice. Iako su bili pomalo gordi i voleli da sebe nazivaju *Feničanima* – usled različite boje kože – nijedan od trgovaca iz Libana nikad nije pokušao da izvuče neki ćar iz zbrke koja je vladala u Izrailju. Plaćali su pravu cenu za robu i nikad nisu izgovorili nijednu opasku na račun neprestanih unutrašnjih čarki i političkih problema s kojima su se Izraelićani svakodnevno suočavali.

Pošto je stupila na presto, Jezavelja je zatražila od Ahava da se vera u Gospoda zameni kultom libanskih bogova.

I to se, takođe, dešavalo i ranije. Ilija je – mada ga je Ahavov pristanak razjario – nastavio da obožava izrailjskog Boga i da se pridržava Mojsijevih zakona. „Proći će“ mislio je. „Jezavelja je zavela Ahava, ali neće imati dovoljno snage da ubedi narod.“

Ali Jezavelja nije bila poput ostalih žena; verovala je da ju je Val doneo na svet da bi preobraćala narode i plemena. Prepredeno i strpljivo, počela je da nagrađuje sve one koji su napustili Gospoda i prihvatili nova božanstva. Ahav je naredio da se podigne hram za Vala u Samariji, i unutra je postavio žrtvenik. Počela su hodočašća i kult libanskih bogova širio se na sve strane.

„Proći će. Možda će opstati jedno pokoljenje, ali proći će“, i dalje je mislio Ilija.

* * *

Tada se desilo ono što nije očekivao. Jedne večeri, dok je završavao sto u svojoj radionici, sve uokolo se zamračilo, a hiljade belih tačkica počelo je da se iskri oko njega. Glava ga je zbolela kao nikad do tada; hteo je da sedne, ali shvatio je da nije kadar da pomeri nijedan mišić.

To nije bio plod njegove uobrazilje.

„Mrtav sam“, pomisli istog trenutka. „I sada otkrivam kuda nas Bog šalje posle smrti: među zvezde, na nebeski svod.“

Jedna od tih iskrica zablistala je jače, i najednom, kao da dopire istovremeno sa svih strana, *dođe njemu riječ Gospodnja, govoreći: kaži Ahavu da, tako da je živ Gospod Bog Izrailjev, pred kojim stojiš, ovijeh godina neće biti rose ni dažda dokle ja ne rečem.*

Sledećeg trenutka sve se vratilo u pređašnje stanje: stolarska radionica, svetlost sumraka, glasovi dece koja su se igrala na ulici.

Ilija te noći nije ni trenuo. Prvi put, posle mnogo godina, vratili su mu se doživljaji iz detinjstva; ali ovoga puta nije govorio njegov anđeo čuvar, već „nešto“ moćnije i snažnije od njega. Uplašio se da bi, ukoliko ne ispuni naređenje, svi njegovi poslovi mogli biti dovedeni u opasnost.

Sutra izjutra odlučio je da učini ono što se od njega zahtevalo. Naposletku, on je bio samo glasnik nečega što ga se nije ticalo; kad bude ispunio taj zadatak, glasovi će prestati da ga uznemiravaju.

Nije bilo teško zakazati prijem kod cara Ahava. Mnogo pokoljenja unazad, još otkako je kralj Samuilo stupio na presto, proroci su zauzimali značajno mesto u trgovini i upravljanju zemljom. Mogli su da se žene, da rađaju decu, ali su stalno morali biti na raspolaganju Gospodu kako upravljači nikada ne bi skrenuli s pravog puta. Predanje je govorilo da su upravo blagodareći onima koje je „Bog nadahnuo“ mnoge bitke dobijene, a Izrailj je opstao; jer, kad god bi njegovi upravljači krenuli stranputicom, uvek bi se našao neki prorok da ih vrati na put Gospodnji.

Čim je stigao na dvor, obavestio je kralja da će suša pustošiti čitavu oblast sve dok se ne napusti kult feničanskih bogova.

Vladar nije pridavao naročit značaj onome što je čuo, ali Jezavelja – koja je stajala pored Ahava i pomno pratila svaku Ilijinu reč – počela je da ga detaljno ispituje o poruci koju je primio. Ilija joj je ispričao o viziji, o glavobolji, o utisku da se vreme zaustavilo dok je slušao anđela. Dok je opisivao šta mu se dogodilo, mogao je izbliza da osmotri princezu o kojoj su svi govorili; bila je to jedna od najlepših žena koje je ikad video, s dugom crnom kosom koja joj je dopirala do struka savršeno izvajanog tela. Njene zelene oči, koje su blistale na preplanulom licu, netremice su zurile u Ilijine oči; on nije uspevao da odgonetne šta njihov pogled znači, i nije mogao ni da sluti kakav su potres izazivale njegove reči.

Izašao je odande uveren da je ispunio svoj zadatak, pa je mogao mirne duše da se vrati svom stolarskom poslu. Vraćajući se nazad poželeo je Jezavelju svim žarom svoje dvadeset i tri godine. I zamolio je Boga da – u budućnosti

– sretne neku ženu iz Libana jer su one lepe, tamnopute, sa zelenim očima punim tajne.

Ostatak dana proveo je u radu, i zaspao je mirno. Sutradan, još pre svanuća, probudio ga je Levit; Jezavelja je ubedila cara da svi proroci predstavljaju pretnju razvoju i širenju Izrailja. Ahavovi vojnici su dobili naređenje da pogube sve one koji odbiju da napuste svetu dužnost koju im je Bog poverio.

Iliji, međutim, nisu čak dozvolili ni pravo izbora; on je morao da plati glavom.

On i Levit provedoše dva dana sakriveni u štali na jugu Gileade. Za to vreme četiri stotine i pedeset nabija pogubljeno je naprečac. Međutim, većina proroka koji su lutali ulicama, bičevali se i predskazivali propast sveta, usled opšte pokvarenosti i nedostatka vere, pristali su da se preobrate u novu veru.

Neki tupi šum, praćen krikom, prekide Ilijine misli. Usplahiren, okrenuo se prema svom pratiocu:

– Šta to bi?

Ali nije dobio odgovor; Levitovo telo se srušilo na zemlju, probodeno strelom posred grudi.

Ispred njega je neki vojnik stavljao novu strelu u luk. Ilija se osvrnuo oko sebe: ulica sa zatvorenim vratima i prozorima, sunce koje je bleštalo na nebu, povetarac koji je dolazio s okeana o kojem je toliko slušao, ali ga nikad nije upoznao. Pomislio je da potrči, ali je znao da bi bio

pogođen još pre nego što stigne do prvog ćoška. „Ako moram da umrem, neka smrt ne dođe s leđa“, pomisli. Vojnik ponovo podiže luk. Na svoje veliko iznenađenje Ilija nije osećao strah, niti nagon za samoodržanjem, niti bilo šta; kao da je sve to bilo već odavno predodređeno, a njih dvojica – kako on tako i vojnik – samo ispunjavaju uloge u drami koju nisu pisali oni sami. Setio se detinjstva, jutara i večeri u Gileadi, nedovršenih ruketvorina koje će ostaviti u svojoj stolarskoj radionici. Pomislio je na majku i na oca, koji nikad nisu želeli sina proroka. Pomislio je na Jezaveljine oči i na osmeh cara Ahava.

Pomislio je kako je glupo da umre sa svega dvadeset i tri godine, a da nikad nije upoznao ljubav žene.

Ruka je odapela luk, strela je zaparala vazduh, njen fijuk mu je okrznuo levo uvo, a onda se zarila u prašnjavo tlo iza njegovih leđa.

Vojnik je još jedanput zategao luk i nanišanio. Samo što je, umesto da gađa, sada netremice gledao Iliju u oči.

– Ja sam najbolji strelac u celoj Ahavovoj vojsci – reče.
– Za sedam godina nisam promašio ni jedan jedini put.

Ilija se okrenuo prema beživotnom Levitovom telu.

– Ta strela je bila namenjena tebi. – Vojnik je i dalje držao zapeti luk, a ruke su mu drhtale. Ilija je jedini prorok koji mora biti ubijen; ostali su mogli da izaberu veru u Vala.

– Pa onda završi svoj posao.

Bio je iznenađen svojom hladnokrvnošću. Zamišljao je smrt toliko puta tokom noći provedenih u štali, a sada je uvideo da je patio više nego što je potrebno; za nekoliko sekundi sve će biti svršeno.

– Ne da mi se – reče vojnik, dok su mu ruke i dalje drhtale, a luk svakog časa menjao pravac. – Odlazi odavde, nestani mi s očiju jer mislim da je Bog skrenuo moju strelu i prokleće me ako budem uspeo da te ubijem.

I upravo u tom času – kad je otkrio da ima izgleda da preživi – strah od smrti je ponovo počeo da ga obuzima. Još uvek je postojala mogućnost da upozna okean, da sretne neku ženu, da izrodi decu i završi svoje poslove u radionici.

– Završi s tim što pre. Sad sam potpuno miran. Ako budeš mnogo odugovlačio, patiću zbog svega onog što ću izgubiti.

Vojnik pogleda unaokolo da bi se uverio da niko nije prisustvovao toj sceni. Zatim spusti luk, vrati strelu u tobo-lac i izgubi se iza ugla.

Ilija oseti kako noge počinju da mu klecaju; strah se vraćao svom žestinom. Morao je smesta da pobegne, da se izgubi iz Gileade, da se više nikad ne nađe licem u lice s nekim vojnikom koji drži zapet luk uperen u njegovo srce. Nije birao svoju sudbinu niti je otišao kod Ahava da bi se posle hvalisao pred komšijama što je mogao da razgovara sa carem. Nije bio odgovoran za pokolj proroka – čak nije bio odgovoran ni za to što je jedne večeri video kako se vreme zaustavlja, a radionica preobražava u nekakvu crnu pećinu punu svetlucavih tačkica. Ponavljajući vojni-kov pokret pogledao je na sve strane; ulica je bila pusta. Pomislio je kako bi trebalo da proveri da li još uvek može da spase Levitu život, ali ga je strah brzo nadvladao i – pre nego što se iko pojavio – Ilija pobeže.